

DITHOTO TSE SA DUMELLWANG, TSE THIBETSWENG LE TSA MOKOKOTELO

Dithoto tse sa dumellwang, tse thibetsweng le tsa mokokotelo ke eng?

Phapang e ka sehloohong pakeng tsa tse sa dumellwang le tse thibetsweng ke hore:

- dithoto tse sa dumellwang hohang ha di a dumellwa ho kena kapa ho tswa ka Afrika Borwa tlasa boemo bofe kapa bofe
- dithoto tse thibetsweng di dumelletswe ho kena le ho tswa ka Afrika Borwa tlasa boemo bo itseng feela kapa tlasa mabaka a itseng, mohlala ha ho hlahiswa phemiti, setifikeiti kapa lengolo la bolaodi le tswang lefapheng la mmuso, setheong kapa moifong o amehang.

SARS e tsamaisa dipehelo kapa dithibelo tse itseng ho latela dintlha tsa 113(8)(a) tsa Molao wa Bolaodi ba Meedi le tse kenang le tse tswang, wa 1964 boemong ba mafapha a mmuso, ditheo kapa meifo, mohlala ke Lefapha la Temo, Meru le Botshwasi ba Ditlhapi, National Regulator for Compulsory Specifications (NRCS), Banka ya Riske ya Afrika Borwa (SARB), hara tse ding tse mmalwa.

Tse sa dumellwang le tse thibetsweng ha di felle feela dithotong tse tsamayang le baeti empa di ama le mefuta ya tsa dipalangwang (mmila, seporo, moya, lewatle, poso kapa tse ding). Sena se bolela hore dihlahiswa tse angwang ke dife kapa dife tse sa dumellwang kapa tse thibetsweng di tla angwa ke tseo ho sa natswe hore di sebopehong sefe kapa di phuthetswe jwang ha di kena ka hara naha kapa ha di romellwa ka ntle ho naha. Hodima tse sa dumellwang le dithibelo, maemo a dithoto a tlameha ho tsebahatswa tjena:

- N bakeng sa dithoto tse ntjha;
- U bakeng sa dithoto tse sebedisitsweng; mme
- S e tlameha ho sebediswa bakeng sa dintho tse kileng tsa sebediswa.

Tse sa dumellwang le tse thibetsweng ho tswa mafapheng ohle a fapaneng a mmuso, ditheong kapa meifong e kenyeditsweng ka hara Lenane le Momahaneng la tsa Thomellokahare le Thomellontle ya tse sa Dumellwang le tse Thibetsweng, eo ho fanweng ka yona mona hore e tsebe ho lekolwa ha bonolo.

Lenane lena le hlophisitswe ho latela sebopeho sa tharifi ya Harmonised Commodity Coding and Description System – eo hangata e bitswa HS Tariff kapa Tariff Book moo dithoto di hlophiswang ka nako eo di romellwang ka hara naha kapa ka ntle ho naha:

- [Lenane le Momahaneng la tsa Thomellokahare le Thomellontle ya tse sa Dumellwang](#)

Thepa ya mokokotelo

E nngwe ya maikemisetsa a ka sehloohong a Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997 (Molao wa Nomoro ya 37 wa 1997) ke ho thibela dithoto tsa mokokotelo ho kena ka mmaraka wa lehae wa Afrika Borwa.

Ho latela dintlha tsa karolo ya 113A ya Molao wa Bolaodi ba Meedi le tse kenang le tse tswang, wa 1964, diofisiri tsa SARS di ka hapa dithoto dife kapa dife tse kenang ka Afrika Borwa ho netefatsa hore na dithoto tsena di feela e le tsa mokokotelo ho latela ka moo ho lohothwang ka teng Molaong wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997. Diketso tsena di etswa boemong ba Lefapha la Kgwebisano le Indasteri le laolang Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997 (ho latela karolo ya 15(1) ya Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997).

Diketso tse latelang le dithoto ha di a dumellwa mme di tla akaretswa ho fumana hore na diketso/dithoto tsena di ikobela ditlhoko tse lohothwang Molaong wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997 kapa tjhe:

- Ho ba le kapa ho ba le taolo hodima dithoto tsa mokokotelo ka sepheo sa ho di sebedisa;
- Bohlahisi kapa ho etswa ha dithoto tsa mokokotelo, ho akareditswe ho bolokwa kapa ho pakelwa ha tsona, ntle le mabakeng a praevete kapa a tshebediso ya lapeng;
- Dithoto tsa mokokotelo tse reretsweng ho rekiswa kapa tse rekisitsweng, tse hirisitsweng kapa tseo ho fapanyetsanweng ka tsona;
- Dithoto tsa mokokotelo tse bapatswang setjhabeng ka sepheo sa ho rekiswa;
- Dithoto tsa mokokotelo tse reretsweng ho phatlalatswa bakeng sa thekiso kapa mabaka a mang;
- Dithoto tsa mokokotelo tse reretsweng ho tliswa ka hara naha kapa ho feta ka naha kapa ho romellwa ka ntle ho Afrika Borwa; kapa

- Ketso e mabapi le ho sebetsa ka dithoto tsa mokokotelo kapa tseo ho belaelwang hore ke tsa mokokotelo.

Karolo ya 15(1) ya Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997 o fana ka matla ho monga thepa ya boinahanelo ho etsa kopo ho Khomeshehara ya SARS ho hapa le ho boloka dithoto tse mabapi le ditokelo tsa thepa ya boinahanelo ka nako e itseng le ho sebetsa palo ya tlolo eo ya molao e ka bang teng ho latela dintlha tseo, kapa ho thusa ka tshireletso ya tokelo eo bakeng sa nako eo. Kopo ena e boletsweng e bitswa Kopo ya Karolo ya 15 mme e tlameha ho fetisetwa ho National Coordinator: Counterfeit Goods, Lehae La SARS, 299 Bronkhorst Street, Nieuw Muckleneuk, Pretoria, kapa Private Bag X923, Pretoria, 0001.

Ditokelo tsa thepa ya boinahanelo di hlahoswa karolong ya 1 ya Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo, wa 1997 mme di kentse dithoto tse kentseng matshwao a kgwebisano, a khopiraete kapa matshwao a itseng a laolang tlasa Molao wa Matshwao a Kgwebisano, wa 1993, Molao wa Khopiraete, 1978 kapa Molao wa Disebediswa tse nang le Matshwao, wa 1941, ka ho fapana.